

PUHEENJOHTAJAN PALSTA

Hyvä sukuseuran jäsen.

Talviset terveiset täältä Outokummusta. Laulun sanat, on lunta tulvillaan....pitää täydellisesti paikkansa. Puiden oksat ovat paksun lumen peitossa. Kotini pihassa on isoja, vanhoja kuusia, jotka ovat nyt juhla asussaan. Mieleen vilahtaa ajatus hiihtämisestä mutta kroppa ei lähde mielitekooni mukaan. Ehken jos menisi tuonne Harmaasalolle kotimökin rantaan niin ehkäpä saattaisi tasaisella järven jäällä pysyä pystyssäkin.

Nyt on vietetty erikoista aikaa. Kaikki tapahtumat on peruttu kuten meidänkin tapaaminen viime kesältä. Harrastukset ovat jäissä samoin tapaamiset isoimmissa ryhmissä. Onneksi minulla lapseni perhe asuu lähellä ja on oltu paljon tekemisissä. Tänäkin aamuna laittelin lapsenlapseni Toivon kouluun. Sen verran on yksinäistä metsämatkaa linja-autolle, ettei ole mielekästä antaa hänen kulkea itsekseen. Susiakin on liikkunut täälläpäin. Toivottavasti olette saanut olla terveenä ja on löytynyt mukava puuhastelua lisääntyneelle vapaa-ajalle. Monethan ovat keksineet kaikenlaista yksin tai lähikaverin kanssa tehtävää uutta harrastusta. Täällä Outokummussa reumayhdistyksessä tehtiin

isoäidin neliöistä joulukuusia ja kauniita niistä tulikin. Ne sitten pystytettiin yleisiin tiloihin, kaappoihin, kirjastoon, uimahallille, kaupungintalolle, yhteen tyhjillään olevaan ikkunaan ja Servolle.

Ensi kesänä yritetään tavata sukkokokouksen merkeissä. Seurataan tilanteen kehittymistä. Kyllähän tuo vähän huonolta kuulostaa tiedotusvälineistä, kun kuuntelee, voi olla että isot kokoontumiset ovat vielä kesällä kiellettyjä mutta eletään toivossa!

Toivottelen teille kaikille hyvää alkanutta vuotta, terveyttä ja iloista mieltä!

Kesää ja tapaamista odotellen

Anja

SUKUSEURAN HALLITUS

YLHÄÄLTÄ VASEMMALTA:

Anja Pulli, puh.johtaja
Alavinkatu 2 B 14
83500 Outokumpu
p. 050 360 3696
sp: pulli.anja@gmail.com

Ritva Silvennoinen, jäsen
Mutalantie 15
80100 Joensuu
p. 040 544 3937
sp:ritva_silvennoinen@
hotmail.com

Päivi Tirronen, jäsen
Rauhankatu 23
50170 Mikkeli
p. 050 341 7808
sp:päivi.tirronen@surffi.fi

ALHAALLA VASEMMALTA

Sari Hiltunen, sihteeri
Korsutie 3 B
80400 Ylämylly
p. 050 585 9167
sp:sari.hiltunen71@gmail.com

Tauno Naumanen, va.pj
Nepenmäenkatu 1 A 1
80200 Joensuu
p. 050 403 9541
sp:tauno.t.naumanen@gmail.com

Kimmo Lasarov, jäsen
Lavalahdentie 5
83500 Outokumpu
p. 050 024 2158
sp:kimmo.lasarov@
gmail.com

NAUMASEN SUKUSEURAN VANHIN AVIOPARI

AUNE JA OLAVI NAUMANEN TÄYTTÄVÄT TÄNÄ VUONNA MOLEMMAT 90 VUOTTA. AUNE ON SYNTYNYT 6.11.1931 IMPILAHDELLA JA OLAVI 27.1.1931 LIPERISSÄ. HEIDÄT ON VIHITTY 7.12.1958.

HE ASUIVAT HARMAASALOLLA AUTIO TILALLA. VUONNA 1989 HE OSTIVAT SÄTÖSKOSKELTA TOIVOLA NIMISEN PIENEN TILAN JA OMAKOTITALON. TÄLLÄ HETKELLÄ AUNE JA OLAVI ASUVAT OUTOKUMMUN KESKUSTASSA.

HEILLE SYNTYI 4 POIKAA. LAPSENLAPSIA ON 9, JOSTA KAKSI ON ADOPTOITU ETELÄ-AFRIKASTA. LAPSENSENLANPSENLAPSIA ON 5.

**SUKUSEURA ONNITTELEE
LÄMPIMÄSTI**

SISÄLLISSODASSA KAAATUNEIDEN VALKOISTEN MUISTOMERKKI KUUSJÄRVEN HAUTAUSMALLA KALMISTON OSASSA OUTOKUMMUSSA.

Kuvat ja teksti: Erkki Taipale

Vieressä oikealla muistomerkin nimikilpi, missä on neljän vainajan nimet. Haudattujen vainajien joukossa on Kusti Naumanen syntynyt 25.1.1897 Kuusjärvellä ja kaatunut 8.2.1918 Värtsilässä. Hän asui Sysmän Lähtevässä talollisena n:o 54 tilalla ja kirjoilla Taipaleen ort srk:ssa.

(Naumasten ensimmäisessä sukuluettelossa hänet mainitaan taulussa 337 ja toisessa luettelossa taulussa 392.)

Suomen sotasurmat 1914 – 1922 luettelossa hänet on mainittu ja merkitty liperiläiseksi.

Värtsilän parituntinen taistelu käytiin 8.2.1918 aivan tehdasalueen keskustassa työväentalon valtauksena. Joensuun suojeluskunnan osasto oli tullut junalla paikkakunnalle suorittamaan Värtsilän punakaartin aseistariisuntaa. Punakaartilaiset olivat linnoittautuneet pääasiassa työväentaloon, jonne suojeluskuntalaiset tekivät rynnäkön. Punakaarti avasi tulen, jonka seurauksena valkoisia kaatui 7 miestä ja haavoittui 15. Punakaartilaisia kaatui 3 miestä ja lisäksi jälkikäteen teloitettiin 2 miestä, joista toinen oli punaisten johtaja. Suojeluskuntalaisten kaatuneiden joukossa oli myös Kusti Naumanen.

Värtsilän taistelu oli yksi niistä lukuisista pienistä kahakoista, joissa kuoli sisällissodan aikana valitettavasti nuoren Suomen kansalaisia.

HARMAASALON KOULU VANHEMMAN MUISTAMANA...

Teksti ja kuvat: Reetta Lasarov

Kimmo ja hänen sisaruksensa kävivät jo aikoinaan Harmaasalon koulua. Koulurakennus on ulkoapäin säilynyt aika muuttumattomana, sisäpuolellakin vielä pönttöuunit muistuttavat menneistä ajoista. Esikoistyttyremme Meri aloitti syksyllä 1988 ekaluokan Harmaasalon kaksiopettajaisessa kyläkoulussa. Mennessämme ensimmäisenä aamuna koulun pihalle siellä odotti koulun alkamista jo Kontkasan Mika Marja-äitinsä kanssa. Muita ekaluokkalaisia ei sitten ollutkaan. Mikaa kutsuttiin myöhemmin iso-Mikaksi, kun parin vuoden päästä koulun aloitti toinen Kontkasan Mika, josta tuli sitten tietenkin pikku-Mika. Opettajana yksikkosilla oli Irma Vaittinen. Tunnelma luokassa oli kodikas, kun nurkassa oli

Kimmon koulukuva 1964. Opettajat Laila Tenhamo ja Paavo Väänänen

pönttöuuni ja oppilaita vain muutama. Mieleeni jäi ensimmäinen joulujuhla, johon Irma oli ohjannut tonttujen joulupuuhiista kertovan tonttuleikin. Olin ihmeissäni, miten hän oli saanut nuo vilkkaat eka- ja tokaluokkalaiset oppimaan leikin niin hienosti, esitys oli niin mainio.

Ratilaisen Raija toimi yhdistettynä keittäjä-siivooja-talonmiehenä ja mm. lämmitti ne pönttöuunit. Raija valmisti ruuat keittiössä, joka oli kuin kodin keittiö ja oli samalla semmoinen ”koulun hengetär”. Kuskasi oppilaita tarvittaessa ja auttoi ongelmassa.

Pari vuotta myöhemmin myös Tuuli aloitti koulun, sinä vuonna oli muistaakseni ainakin viisi ekaluokkalaista. Meri siirtyi kolmoskutosten luokalle Tuonoson Matin opetettavaksi, oppilaita oli kai suunnilleen yhtä paljon kuin pienempien ryhmässä. Opetus oli kyllä aikaansa edellä, kun Matti hommasi koululle käytettyjä tietokoneita, joita siihen aikaan

kouluilla ei vielä ainakaan isommassa mittakaavassa ollut eikä tietotekniikan opetustakaan. Matti tuunasi koneista toimivia ja oppilaat opettelivat atk:n alkeita ja ohjelmoivat mm. legoja liikkumaan tietokoneen avulla.

Musiikin opetus oli myös Harmaasalon koulun erikoisuus; jokainen oppilas soitti jotain instrumenttia, viikottain oli soittotunti ennen varsinaisen koulun alkamista. Ehkä kaikki eivät niin innokkaita olleet, mutta joidenkin ammatinvalintaan musiikki varmaan vaikutti. Koulun juhlissa oppilaat itse säestivät kaikki esitykset. Ja ihailin kyllä joka kerta miten taitavia

heistä oli tullut. Muutenkin kevät- ja joulujuhlien näytelmä- ja musiikkiesitykset olivat upeita, kun kaikki oppilaat osallistuivat, mikä oli pienen koulun etu. Tiernapojat oli joulujuhlien liikuttavin esitys.

Jokainen luokka-aste sen aikaan esitti.

Mieleen on jääneet myös lasten syntymäpäivät, joille käytännössä kutsuttiin kaikki luokan oppilaat.

Särkänniemi 1990

Vaikka ne silloin tuntui kaaokselta niin jälkepäin ajatellen se kuvastaa hyvin miten elävä kyläkin oli.

Kevätretkiäkin järjestettiin, tavoite oli, että jokainen voisi käydä kerran kuuden vuoden ala-asteaikana vähän pidemmällä retkellä. Niinpä minäkin olin mukana junamatkalla, kun kävimme Tampereella Särkänniemessä. Lyhyempiä retkiä tehtiin lähiympäristöön, mm. Juojärven risteilyllä oltiin. Talvella järjestettiin myöslasketteluretkiä Maarianvaaraan.

Kevät juhlanäytelmä

Lauri-poikamme ehti vielä käydä kolme vuotta Harmaasalon koulua, kunnes koulu lakkautettiin v. 1997 ja juniorimme Petri joutui sitten aloittamaan syksyllä Vanha-Sysmän koulussa. Viimeinen kevätjuhla oli haikea, koulu oli

kuitenkin kylän keskus ja kaikki tapahtumat järjestettiin koululla, kuten esimerkiksi aktiivisen kylätoimikunnan tapahtumat ja kansalaisopiston kurssit. Tuntui, että kaikki toiminta hiipui koulun lopetuksen myötä.

Mutta ainakin oppilaan vanhempana jäi Harmaasalon koulusta lämpimät muistot; oppilaita oli niin vähän, että kaikki oppi tuntemaan, opetus oli yksilöllistä ja kaikki otettiin mukaan toimintaan. Siitä Irmalle, Matille ja Raijalle lämmin kiitos!

Ekaluokkalaisia

...JA OPPILAAN MUISTOJA 1988–1994

Meri Ancker

Kävin Harmaasalon ala-asteen 80- ja 90-luvun taitevuosina. Pienessä kyläkoulussa oli enemmän hyviä kuin huonoja puolia. Huonojen puolien lista on itselläni lyhyt: samanikäisten ystävien puute.

Vaikka samanikäisiä ystäviä ei ehkä kovin montaa ollut, niin sen korvasi koulussa tekemisen määrä. Varsinaisen koulutyön lisäksi ehdittiin paljon muutakin: osallistuttiin ja järjestettiin kilpailuja, esitettiin musiikkia vanhainkodeissa, käytiin laskettelemassa, kerättiin marjoja ja sieniä, pidettiin joulumyyjäisiä, tehtiin retkiä jne. Lisäksi varsinaisen kouluajan ulkopuolella opettajamme antoi jokaiselle oppilaalle säännöllisesti yksinopetusta musiikissa koko ala-asteen ajan. Opin itse soittamaan pianoa, viulua ja huilua ala-asteen aikana.

Kohokohdat vuodessa olivat, laskettelureissujen lisäksi, joul- ja kevätjuhlien esitykset näytelmineen. Hauskin osa näytelmiin valmistautumista oli rooliasujen valinta. Rooliasuja säilytettiin koulun vintillä ja sinne sai mennä luvan kanssa, kun valittiin roolipukuja näytelmiin. Vintti oli jännittävä ja vähän pelottavakin paikka.

Kutosluokkalaisia Mika ja Meri 1994

Vasemmalta Raija Irma, Mikko, Meri ja Matti

Siellä oli hämärää, tuoksui erilaiselle ja oli paljon muistoja, kuten opetustauluja ja vanhoja pulpetteja, koulun menneiden vuosikymmenien ajalta. Ihan perimmäiseen nurkkaan en tainnut koskaan uskaltaa mennä. Rooliasuihin palatakseni, niin haaveilin aina, että saisin pitää sitä hienointa kuningattaren pukua. Se olikin mahtava päivä, kun vihdoinkin tuli näytelmä, johon sain sen itselleni valita.

Rooliasuja isompi urakka oli lavasteet, joita niin oppilaat, kun erityisesti opettajat askartelivat viikkoja. Tai ehkä paremminkin rakensivat. Kerran pieneen juhlasaliimme oli pystytetty puusta tehty vene, joka ikään kuin seilasi telineessä, josta se roikkui. Siinä roolihahmot sitten seilasivat pitkin maailman meriä. Aloitimme harjoittelemaan näytelmiä jo monta kuka kukaan etukäteen, ja viimeistään kenraaliharjoituksissa alkoi olla hermot piukassa niin oppilailla kun opettajilla. Puhumattakaan sitten itse h-hetkestä, kun saimme esittää näytelmät vanhemmille ja muulle yleisölle. Koulussa oli sääntöjä. Ja voi pojat, niitä riitti, vaikka muille

Kevätjuhkanäytelmä

jakaa. Ja niitä oli kirjoitettu paperilapuille, joita myös oli paljon. Ja niitä noudatettiin. Ja auta armias jos ei noudatanut, niin sitten oli piru merrassa. Muistan erään sijaisopettajan ihmetelleen, voiko olla sääntöjä niin paljon

ja niin moneen tilanteeseen. Kyllä voi. Ehkä sääntöjen paljous johtui osittain koulun historiasta. Muistan isäni ja muiden samaa koulua käyneiden sukulaisten kertoneen vähemmän idyllisiä tarinoita koulun kovasta kurinpidosta, jota se toki ei enää minun aikanani ollut. Sääntöjen vastapainoksi saimme kuitenkin välitunnit päästellä höyryjä. Välitunnit pelattiin yleensä pönteröä (pihapeli, joka tunnetaan myös nimellä purkki tai purkkis). Koulun iso ulkorakennus oli kuin tehty pönteröä varten. Jos etsijä löysi piilosta, alkoi armoton takaa-ajo läpi varaston, jonne oli tehty kiipeilytelineitä korkeisiin seiniin, köysiä, joilla saattoi hypätä ullakkokerroksesta alas tai vaihtoehtoisesti tehdä vapaapudotuksen patjojen päälle.

Synttäreillä Tuuli 8 vuotta

Aika on toki kullannut muistoja, mutta kyläkoulun hyvien puolien listan ykkösenä minulla on aika ja huomio. Oppilaita oli vähän, joten opettajilla riitti aikaa ja sain paljon huomiota. Jos en jotain asiaa ei osannut, sitä väännettiin vaikka rautalangasta, kunnes asia valkeni. Ja mikä sen parempaa lapsen itsetunnolle, kuin huomata, että osaa ja oppii asioita. En voi puhua kaikkien puolesta, mutta itse uskon, että osittain ala-asteen vuoksi sain hyvän luottamuksen omaan osaamiseen. Jos en osaa jotain asiaa, olen aina ollut luottavainen siihen, että taitoni riittävät sen opetteluun.

VANHAN NAUMALAN UUDET ASUKKAAT

Kuvat ja teksti: Hanna Huttunen ja Erkki Räsänen

Lahtelan tila, tutummin vanha Naumala sijaitsee Outokummussa, Suvisrannan laakealla maaseudulla.

Lahtelan tilan punaiset luhtiaitta, navettarakennus ja ulkosauna ovat saaneet seurakseen uuden keltaisen kaksikerroksisen talon. Vanhan päärakennuksen paikalle vuonna 2017 valmistuneessa talossa asuu meidän perheemme, jonka myötä tilalla asuu nyt kuudes sukupolvi.

Talossa asuvat Erkki, Hanna ja Veera. Uusioperheeseemme kuuluu kaikkiaan kuusi tytärtä, joten viikonloppuisin talossa on vilskettä.

Olemme molemmat tekeviä ihmisiä ja töiden vastapainona puuhastelemme paljon kotona. Tekemistä riittää aina. Puutarhanhoito, piharakennusten kunnostelu, polttopuiden teko ja

kaikkea mitä maalaistalon pihapiirin ylläpito vaatii. Erkki on innostunut myös hirsirakentamisesta ja suunnitteilla on aloittaa rakentamaan jo tulevana keväänä kasvi-kupeeseen omenapuiden lähelle hirsinen savusauna. Meina-
taanpa tehdä siihen myös viherkatto.

Kuva 1. Erkki ja Luna takapihan portailla kesän kauneudessa jyhkeiden käppyräpe-
täjien alla.

Kuva 2. Hanna ja laitumella kesävieraina olleet hevoset.

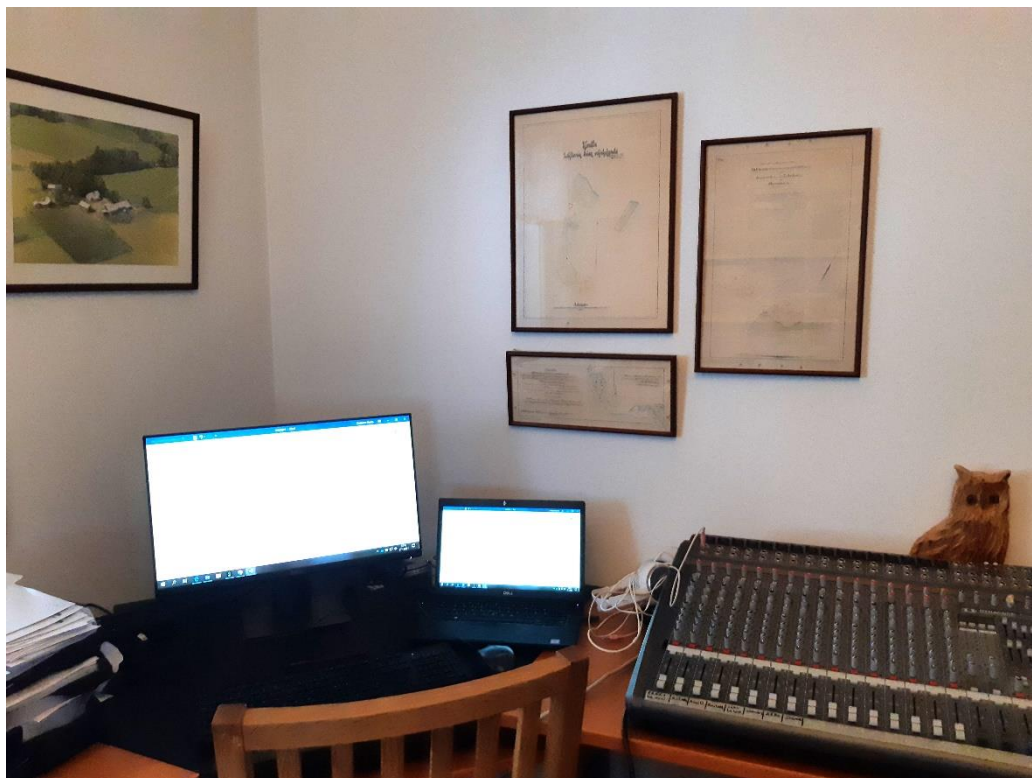
Kuva 3. Nykyinen päärakennus ja sinitaivasta vasten liehuva Karjalan viiri

Kuva 4. Pihalla Erkin kotikonnuilta Kaavin Maari-anvaarasta tuodut entisöidyt kärrinpyörät

Kuva 5. Laulaja-Erkin ja yrittäjä-Hannan palkintoja vuosien varrelta.

Kuva 6. Työhuoneen seiniä somistavat vuoden 1915 viljelykartat. Työhuoneesta käsin tehdään etätyötä eduskuntaan.

Kuva 7. Vanhan saunan takana on uusi kota, Hillevi-kissa nauttii kesästä.

KAIKKEA HYVÄÄ NAUMASTEN SUURELLE SUVULLE! t: Hanna Huttunen ja Erkki Räsänen

NAUMASEN SUKUSEURA RY:N JÄSENET

Anckar Meri Johanna	Turku		
Andronoff Teija	Kantvik		
Asikainen Meeri	Niittylahti	Naumanen Olavi	Outokumpu
Asikainen Mika	Sirkka	Naumanen Aune	Outokumpu
Fredriksson Terhi	Espoo	Naumanen Reijo Olavi	Outokumpu
Haapasalo Rauha	Outokumpu	Naumanen Raimo	Outokumpu
Hakkarainen Martti	Riihimäki	Naumanen Eila	Outokumpu
Halttunen Mirja	Kouvola	Naumanen Tauno	Joensuu
Hiltunen Sari	Ylämylly	Naumanen Pirkko	Joensuu
Hiltunen Iiro Juhani	Ruotsi	Naumanen-Salmela Tiina	Kuopio
Hirvonen Tarja	Mäntsälä	Naumanen Mauri	Outokumpu
Kajjalainen Milja	Helsinki	Naumanen Pirkko	Outokumpu
Karttunen Riikka	Lehmo	Naumanen Petri	Outokumpu
Kontkanen Esko	Vantaa	Naumanen Pekka	Vantaa
Kontkanen Raija	Joensuu	Naumanen Vilho	Ylöjärvi
Koponen Esa	Outokumpu	Naumanen Heikki	Palokka
Korhonen Mia	Jyskä	Naumanen Matti	Outokumpu
Koskenkorva Pirjo	Karkkila	Naumanen Sinikka	Outokumpu
Kuivalainen Maila	Joensuu	Naumanen Terttu	Viinijärvi
Kuosmanen Ari	Jyväskylä	Naumanen Tapio	Viinijärvi
Laakkonen Tuuli Kristiina	Iisalmi	Naumanen Teemu	Loviisa
Lahtinen Pinneli	Nummela	Naumanen Keijo	Valkeala
Lappi Ritva	Espoo	Naumanen Mira	Helsinki
Lasarov Kimmo	Outokumpu	Naumanen Jari	Riihimäki
Lasrov Reetta	Outokumpu	Naumanen Liisa	Outokumpu
Naumanen Hanna-Maaria	Vaajakoski	Naumanen Merja	Helsinki
Matinlassi-Röntynen Seija	Kempele	Naumanen Ritva	Espoo

Naumanen Eeva	Outokumpu	Seilonen Tuire	Ylämylly
Naumanen Raija	Lohiranta	Siitonen Pirkko	Kuopio
Naumanen Eveliina	Kirkkonummi	Silvennoinen Ritva	Joensuu
Naumanen Veikko	Vantaa	Soukka Maili	Lohja
Naumanen Heikki	Outokumpu	Stenius Marja Liisa	Espoo
Naumanen Arvo	Outokumpu	Säynätjoki Liisa Maria	Joutsa
Naumanen Virpi	Varkaus	Taipale Suoma	Helsinki
Naumanen Matti	Suhmura	Taipale Erkki	Helsinki
Naumanen Liisa	Suhmura	Taipale Eeva Susanna	Tampere
Naumanen Carolina	Suhmura	Tirronen Päivi	Mikkeli
Naumanen Raimo	Kuopio	Tolonen Lea	Outokumpu
Naumanen Paula	Porvoo	Turunen Kati	Joensuu
Naumanen Jari	Tuusula	Vainio Meri	Hämeenlinna
Naumanen Maarit	Tuusula	Viitana Marja-Leena	Rasivaara
Naumanen Pekka Juhani	Lohja	Vihervalli Annikki	Kempele
Naumanen Tero Pekka	Joensuu	Vihervalli Päivi	Haukipudas
Naumanen Hanna-Maarit	Vaajakoski	Viljamaa Lea	Lempäälä
Naumanen Aune	Outokumpu		
Oinonen Raili	Ylämylly		
Pakkanen Martti	Outokumpu	NUORISOJÄSENET	
Piiparinen Raimo	Viinijärvi	Leila Lustig	Vaajakoski
Pulli Anja	Outokumpu	Daniel Lustig	Vaajakoski
Ratilainen Riikka	Outokumpu	Naumanen Tatu	Outokumpu
Riikonen Liisa	Outokumpu	Naumanen Reetta	Outokumpu
Riikonen Jyrki	Outokumpu	Naumanen Simo	Porvoo
Riikonen Eija	Outokumpu	Naumanen Siiri	Porvoo
Räsänen Arto	Helsinki	Naumanen Enni	Porvoo
Rönkkö Seija	Harinjärvi	Naumanen Lempi	Porvoo
		Naumanen Jesse	Varkaus
		Aapo Tirronen	Mikkeli
		Ossi Tirronen	Mikkeli
		Sanni Tirronen	Mikkeli
		Pihla Tirronen	Mikkeli

AMMATTIKOULU 50-LUVULLA

Teksti ja kuvat: Tauno Naumanen

Kansakoulun jälkeen jäin miettimään, mistä sen leipäpuuni hankkisin. Ei kotitalta millään saisi kuusi sisarusta elantoa. Päätöstäni vahvisti kansakoulun jälkeen parina talvena tehdyt metsätyöt. Meillä oli Viinijärven sijaitsevan Selkäsaaren rannat kolmen omistajan yhteisomaisuutta. Saaren rannat omistivat yhdessä Haapaniemen-, Välisärkän- ja Hevossalmen tilat. Viinijärveähän on laskettu viimeksi 1939 ja kerran jo aikaisemminkin, mutta sitä vuosilukua en löytänyt. Näiden laskujen vuoksi saarien rantoja paljastui veden alta. Minkälaisella kaupalla nämä maatilat olivat rannat saaneet sitä en tiedä. Mutta rannat olivat jakamattomat. Ensimmäisen laskun jälkeen kasvaneet puut olivat tosi paksuja lähinnä koivuja. Myöhemmän laskun jälkeen puut olivat rannassa tiheään visikkoa, joka toimi hyvin lumiaitana ja keräsi lumet paksujen puiden juurille.

Koivut kaadettiin justeerilla, kun ensiksi oli lumet luotu pois. Halonteko ei ollut helppoa. Kun metrin pituisia oksaisia koivuja kiiloilla halkoi, tiesi olevansa savotassa. Saareen kuljettiin joko Sätösuon poikki hiihtäen tai polkupyörällä Harmaansalon kautta. Halot ajettiin hevosella tienvarteen, joten saareen tuli hevostie.

Reen jalaksen uraa pitkin pystyi ajamaan pyörällä, kun vauhtia oli, mutta jos jalaksen jäljestä putosi, kuperkeikka oli todennäköisin seuraus, kun etupyörä putosi hankeen. Se talvi oli tosi kylmä.

Niinä talvina istuin monena päivänä kannon päässä ja mietin, että olen tyhmä mies, jos tällaisella työllä itseni elätän. Talvella tein päätöksen, että hakeudun ammattikouluun ja luen niin pitkälle kuin rahkeet riittävät. Kun en ollut käynyt päivääkään oppikoulua, jäi mahdolliseksi vain yrittää edetä ammatillista väylää pitkin. Se talvi oli parasta ammatinvalinnan ohjausta, ohjaus tuli ilman, että kukaan tarvitsi neuvoa. Pyysin Pohjois-Karjan keskusammattikoulusta hakukaavakkeen, jonka mukana tuli vihkonen eri koulutuslinjoista. Siinä oli myöskin oppilasmäärät montako hakijaa millekin linjalle oli ollut edellisenä vuonna hakenut. Ajattelin ensiksi sähköalaa, mutta kun näin kuinka paljon sinne oli hakijoita, etsin sellaisen linjan, jolle oli vähiten pyrkijöitä. Sillä olin päättänyt, etten ensi talvena käy savotassa.

Vähiten oli hakijoita Maatalouskonekorjaaja linjalle. Ei kun paperit sinne tuli mitä tuli. Piti vielä osallistua pääsykokeisiin, matematiikassa ja äidinkielessä sekä soveltuvuus kokeessa. Soveltuvuus kokeessa annettiin 20 cm mittainen rautalanganpätkä ja siitä piti taittaa kolmio ja sen ympärille ympyrä. Olen monesti naureksunut mitähän se kertoi minusta maatalouskonekorjaajana – ei mitään. Mutta pääsin läpi ja hyvä niin. Isä hankki jonkun kaukaisen sukulaisen luota minulle asunnon. Asuin pari viikkoa talon pojan kanssa heidän saunansa pukuhuoneessa. Mutta kun veli- Unto pääsi seminaariin saimme asunnon Ruplan vastapäätä olevasta Kauhasen omakotitalosta. Asuimme ensimmäisen vuoden siinä Unton luokkakaverin kanssa kolmistaan samassa huoneessa. Siitä se koulu alkoi

Koulutus muodostui kahdesta osasta kolme päivää teoreettisia opintoja ja kolme päivää työpajassa. Kun ensi kerran menin työpajaan, tuntui että tulin helvetin esikartanoon. Paja

oli musta kuin syntisen sielu. Keskellä pajaa oli 6-reikäinen ahjo. Työpöydät olivat ympäri pajaa ja niissä oli kiinni ruuvipenkit ja työvälinalaattikko. Lisäksi siellä oli ilmavasara. Takaosassa oli erillinen pieni hitsaamo, jossa kaasus- ja kaarihitsauslaitteet. Silloin ei tunnettukaan TIG- tai MIG-hitsausta. Eikä linjalla ollut mitään tekemistä maatalouskoneiden kanssa. Kävi siellä kerran traktori, mutta ei me saatu siihen koskeakaan. Linja oli puhdas levyseppä-hitsaaja linja lisättynä seppän töillä. Pariin viikkoon en purkanut matkakassia, koska tuntui että lopetan koulun. Oli se niin iso pettymys. Sisu ei kuitenkaan antanut periksi ja hyvä niin. Kun olin valinnan tehnyt, päätin jatkaa. Tuohon aikaan oli vielä melkoinen arvoasteikko eri tutkintojen välillä. Sen huomasin pian. Olimme ehdottomasti koulun pohjasakkaa – seppiä. Yläpäässä heiluivat sähkö- ja automiehet ja pukuompeelijat. Muut linjat siinä välissä. Ei kukaan fyysisesti käynyt kiinni, mutta muuten olimme ”vain seppiä”. Se kyllä toisaalta nosti vähän sisua, että me näytetään vielä kerran. Rehtori *Seppo Oinonen piti avajaispuheen ja antoi oppilaanohjausta heti alussa. Hän sanoi, että jouluna joka luokasta kaksi huonointa oppilasta erotetaan koulusta. Siinä tuli myöskin samalla motivointia koulun käyntiin.

Tosin meiltä erotettiin vain yksi oppilas, ilmeisesti me muut olimme tasaisen tyhmiä, etteivät tieneet kenet olisi pitänyt toisena erottaa. Kyllä siellä opetettiin myöskin käytöstavoille. Ensimmäisenä teoria-päivänä opeteltiin tervehtimistä hatun kanssa. Opettaja seiso i kade-
terin reunalla ja me kierrettiin rinkiä ja opeteltiin nostamaan hattua. Kyllähän se meiltä nuoremmilta kävi, mutta kun siellä joukossa, oli muutama armeijan käynyt ukkomieskin, kyllä se heitä korpesi.

Kuva konepiirustustunnilta

Teoriaopetus oli silloinkin pelkää luennointia ja taululta muistiin merkitsemistä. Kysymyksiä esitti vain opettaja ei oppilaat. Teoriatunnit olivat ammattiaineita, matematiikkaa, kemiaa ja fysiikkaa. Myöskin meillä oli liikuntaa. Kaikki koulutarvikkeet ja haalarit olivat ilmaisia. Samoin ruoka. Erikoista oli, että käsienpesuaineeksi annettiin joka oppilaalle purkki pesuainetta, pyyhäpaperia ja vessapaperia, joka oli arkki muodossa. Näitä säilytettiin pukukaapissa. Paperin piti riittää tietyksi ajaksi.

Työpajassa aloitettiin työt viilaamisella. Viilaamalla piti valmistaa pistepuikko, joka piti saada niin kiiltäväksi, että siitä melkein kuvansa näki. En ole ennen tehnyt niin turhauttavaa työtä. Sitten kun sen otti likaiseen käteensä se ei enää ollut kirkas. Siitä on jälkikäteen sanottu, että sillä mitattiin oppilaan sietokykyä ja sitä se todella mittasi. Lisäksi tehtiin muutkin käsityökalut, kuten rautasaha, pari vasaraa ja myöhemmin puukkoja ja viikatteenterä sekä hiilihanko. Takoma työnä tehtiin kaivinkoneen kynsiä. Kun takomapihtiin pannaan noin 10 kg ja 20 cm pituinen 10 cm paksu kuuma teräskappale, ja kun sitä aloitti takoa ilmavasarakalla, tiesi olevansa seppä. Joskus se punahehkuinen rautamöykky lensi, mutta ei onneksi osunut kehenkään. Tämä

oli ainut työ, jota voisi sanoa liittyvän maatalouskoneisiin. Sitten kun päästiin hitsaustöihin, työt tulivat mielekkäimmiksi. Tehtiin saunanuuneja, maitokärkyjä, akvaarioaltaita ja muita vastaavia tuotteita.

Koulua oli kuutena päivänä viikossa. Teoriapäivät olivat kahdeksasta neljään ja lauantaina kahdeksaan. Työpäivät alkoivat 7.30 ja päättyivät 16,50. Kuri oli täälläkin kova. Jos jäi jostakin koltto-sesta kiinni, siitä seurasi jälki-istuntoa. Kirjoitin kerran koulun eteisessä lukujärjestystä yhteiseltä taululta välitunnin aikana, siihen tuli yksi opettaja paikalle ja kysyi, mikä nimi. Kun kerroin hän lähti jonnekin pois. Muutaman päivän päästä tuli ilmoitus eteisen taululle, että seuraavat oppilaat tulevat ensi lauantaina kello 17.00 tiettyyn luokkaan jälki-istuntoon. Istuntoa kesti kaksi tuntia. Valvova opettaja piirsi taululle ristin ja käski katsoa sitä. Luokka oli täynnä istuntoon osallistujia. Sinä pyhänseutuna ei käyty kotona.

Ensimmäisenä vuonna oli ikävä tilanne ensimmäisissä matematiikan kokeissa. Matematiikkaa opetti varsin tanakka mies, joka ei nauttinut kovin suurta suosioita oppilaiden eikä ilmeisesti toisten opettajienkaan keskuudessa. Hän saneli koekysymykset. Me ei niitä ehditty kirjoittamaan. Kun yritettiin kysyä, herra ärähti, että yhtään kysymystä ei saa esittää. Ne kokeet menivät sitten niin kuin menivät. Luokka oli vihainen, mutta mitäs se auttoi. Ei silloin valitettu opettajista. Oliko tämän opettajan tarkoitus jotenkin säikäyttää oppilaita. Muistaakseni toisena vuonna oli huomattavasti parempi opettaja.

Kevät koitti ja kesälomalle päästiin juhannuksen aatonaattona. Silloin vasta lukukausi loppui. Ajelin kotiin pyörällä ja menin naapuriin rengiksi, kun ei muutakaan hommaa ollut.

Syksyllä menin taas Joensuuhun polkupyörällä. Syksyksi oli valmistunut uusi asuntola ja pääsin sinne asumaan. Asuntola muodostui soluista, joissa oli kolme asuinhuonetta. Joka huoneessa asui kuusi oppilasta, eli yhdessä solussa kahdeksantoista oppilasta ja käytössä yksi vessa. Huoneissa oli kolme kerrossänkyä ja pitkä pöytälevy. Siinä sitä sanoi opiskelevansa?

Syksyllä heti koulun alettua olivat jostakin tyttökiistassa tulehtuneet ammattikoulun ja kaupungien poikien välit. Kärhämää oli tullut Ruplan tansseissa yhdestä tytöstä. Elettiin silloin niin sanottua ”lättähattukautta.” Päivällä kulki viesti koululla suusta suuhun, että tänä iltana kaupungin lättähattujen kanssa tapellaan. Yhdellä autopuolen pojalla oli auto ja hän kuskasi pitkin iltaa poikia kaupungille. Presidentti Kekkonen oli Joensuussa vierailulla ja hän lähti hotelli Pielishovista kävellen rautatieasemalle. Poikajoukko lähti Kekkosta saattamaan. Ammattikoulun pojat edellä ja lättähatut perässä. Kekkonen meni junaan ja ammattikoulun pojat lähtivät perääntymään kohti Peltolankadun asuntolaa ja kaupungin pojat perässä. Niinivaaran rinteelle nousi tieramppi radan yli. Siinä oli kapea sola ammattikoululle päin. Solassa alkoi pari poikaa tappelemaan. Olin ehtinyt jo asuntolaan ja me katsottiin muutaman kaverin kanssa asuntolan parvekkeelta. Kapea sola oli poikia täynnä, kun sinne ajoi viisi poliisiautoa (MustaaMaijaa) ja joka ovesta ryntäsi poliiseja ulos pamput heiluen. Pakotie oli ainoastaan asuntolalle ja radalle päin. Kyllä porukka hajosi nopeasti. Hetken päästä asuntolaan tuli rehtori Oinonen ja Joensuu polisimestari Riippa. Riippa huusi kuin syötävä, kun ensiksi oli kaikki pojat aulaan riviin. Rehtori Seppo Oinonen oli aamutakissa ja jotenkin vaivautuneen oloinen. Seuraavana päivänä poika tuli kouluun eikä siitä mitään seurannut. Oinonen piti oppilaille puhuttelun. Hän sanoi, että tänä päivänä

on jokaisen hävitettävä kaikki pamput ja nyrkkiraudat, jos joku on niitä tehnyt. Tai jos huomenna löydetään vielä niitä, ne pojat erotetaan heti. Hän sanoi myös, että kaupungin pojat häviävät, jos täällä aletaan tappeluaseita tekemään. Tosiasia oli, että niitä oli monella luokalla valmistettu. Jos niillä aseilla olisi lyöty, olisi seuraukset olleet tosi vakavia. Oinonen oli oppilaiden puolella. Hän sanoi myös, että pakoon ei tarvitse juosta ja tyttöjä saa saattaa, jos tyttö mukaansa ottaa. Eikä kukaan tehnyt valituksia poliisin voimankäytöstä. Kämpäkaverinikin oli seissut vähän sivussa tyttökaverinsa kanssa, kun poliisit hyökkäsivät. Molemmat olivat lähteneet eri suuntiin. Asuntolaan tultua kaveri näytti selkäänsä, siinä oli melkoinen makkara, kun poliisin pamppu oli sattunut. Kyllä nämä lääkkeet olivat sopivia tuohon tilanteeseen. Sen jälkeen en kuulut mitään häirintää lättähattujenkaan taholta. Tällä tapahtumalla oli myöskin hyviä seurauksia. Eriarvoisuus luokkien välillä selvästi väheni. Yhteinen vihollinen sai myös ammattikoulun pojat selvästi kuulumaan samaan leiriin.

Koulunkäynti asuntolasta oli mahdotonta. Vaikka siellä oli hyvä järjestys, niin kyllä kahdeksantoista poikaa yhdessä solussa ja yhden vessan varassa oli ikävää.

Lähdimme erään Harmaansalon puuseppä pojan kanssa kaupungille asumaan. Saimme huoneen samasta Kauhasen talosta kuin edellisenä talvena. Seminaariin oli tullut myös asuntola, johon kaikki seminaarilaiset muuttivat.

Talvi meni mukavasti. Työt olivat isompia ja vaativampia. Sunnuntain seutuun kävin kotona. Keväällä ajoimme muutaman kerran pyörällä kotiin ja maanantai-aamuna puolikahdeksaksi kouluun. Ei ollut silloin asfalttitietä. Koulu päättyi, mutta työpaikkaa en saanut. Tulin kotihommiin ja kesällä naapuriin rengiksi. Laitoin kevät talvella anomuksen vetämään vapaaehtoisena armeijaan ja pääsin lokakuun lähtöryhmään, tykistöön Ylämyllylle.

Toisen vuoden luokkakuvaa

Suunnitelmat olin jatkamisen kannalta tehnyt toisena kouluvuotena. Suoritan armeijan pois ja haen seuraavana vuotena teknilliseen kouluun Kuopioon.

Kun myöhemmin olen miettinyt tehtyjä ratkaisujani, oli onni, että en keskeyttänyt ammattikoulua. Oli aivan sama minkä linjan kävin, sillä kaikki ammattikoulun tutkinnot ovat samalla viivalla jatko-opintoihin nähden. Kun sitten teknillisen koulun ja teknillisen opiston jälkeen hain työpaikkaa, niin aina oli etusijalla ammattikoulun käyneet, niin työhön valinnassa kuin palkkauksessakin. Me saatiin aina vähän parempaa palkkaa kuin oppikoulu tai lukiopohjalta tulleet. Ammattikoulun käyneillä on parempi kuva siitä, kuinka jokin tuote tehdään ja mitä se vaatii tekijältä.

***Hänestä tuli Hämeenlinnan ammatillisen oppilaitoksen rehtori ja myöhemmin Ammattikasvatushallituksen pääjohtaja.**

Pohjois-Karjalan keskusammattikoulu on aloittanut toimintansa 1947. Armeijan varikko muutettiin kouluksi. Suurin osa työpajoista tehtiin tykkihalleista, muuraamalla väliseiniä. Nyt ne on purettu pois. Kuvassa oleva päärakennus on ollut kaksi kerroksinen ja oppilastyönä on katto nostettu kokonaisuena ylemmäksi ja muurattu väliin kolmas kerros. Rakennus on suojelukohde ja sen ulkosivuja ei saa muuttaa. Oppilaitoksessa on ollut enimmillään 1600 oppilasta. Koulun nimi on vaihtunut neljästi. Ensiksi oli Pohjois-Karjalan keskusammattikoulu, sitten Pohjois-Karjalan ammattioppilaitos, sen jälkeen Joensuun oppimiskeskus ja nykyinen nimi on Riveria. Koulun omistaa Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä. Tällä hetkellä koko ammatillinen koulutus ravintoalaa lukuun ottamatta on siirretty Peltolan kampukselle.

(Koulurakennus on suora, mutta panoraama kuva sitä vääristää.)

SÄTÖSKOSKEN VANHA KOULU

Viime lehteen kirjoitin Koulumuistoja 40- ja 50 luvulta. Löysin myöhemmin vanhan koulun kuvan albumistani. Talossa näkyivät silloin hirsiseinät. Nyt se oli muutettu asuinrakennukseksi ja vuorattu laudoilla. Koulussa ei ollut ulkoverantaa. Kuva on muistaakseni vuodelta 1989

ELÄINGOLLAASI

Krotillejä Tunisiassa

Mustia joutsenia Azoreilta

Gekko Puerto Ricossa

"Vaalipuhuja" Tuniassa

Hepokatti Puerto Ricossa

SUKUKOKOUS KUVIA

ILOMANTSIN MÖHKÖN RUUKKI 2010

JOENSUU 2012

OUTOKUMPU 2014

TIEDOTTEITA

MYYTÄVÄNÄ:

Pöytäviiri 5 kpl 33,5 €/kpl + postikulut

MAINOSHINNAT TÄHÄN LEHTEEN

- kokosivu 180 €
- 1/2 sivu 90 €
- 1/4 sivu 45 €

Seuraava sukokokous ja sukutapaaminen???

Hallitus on perunut kesän 2021 sukutapaamisen koronatilanteen vuoksi. Kokouspaikka pitäisi nyt jo varata, mutta kukaan ei tiedä mikä on koronatilanne kesällä. Yritetään pitää sukokokous kesällä 2022, joka on samalla sukuseuran 20-vuotisjuhla. **Sukuseuran jäsenmaksua ei kerätä nytkään. Seuran rahatilanne on edelleenkin kohtuullinen.**

Seuraava lehti ilmestyy 2022

Lehden toimittajana haluan kiittää lämpimästi kaikkia niitä henkilöitä, jotka ovat kirjoituksillaan mahdollistaneet tämän lehden ilmestymisen.

Varmaan olet huomannut, tämä lehti on ohuempi kuin edelliset. Tämän vuoksi vetoan kaikkiin sukuseuramme jäseniin, että osallistuisitte aktiivisemmin lähettämään kuvia, runoja, tekstejä jne. **Lehteä ei tehdä, ellei tekemiseen ole aineistoa.**

Lehti sidotaan nitomalla, lehden sivumäärä on oltava neljällä jaollinen. Tähän lehteen olen joutunut keräilemään kuvia, jotta lehteen ei jää tyhjiä sivuja.

Vuoden 2022 lehteä varten tulisi materiaalit lähettää Tauno Naumaselle 30.1.2022 mennessä. Sähköposti: tauno.t.naumanen@gmail.com

Osoite Nepenmäenkatu 1 A 1 80200 Joensuu. Puh. 050 403 9541.

Sukuseuraan liittyminen

Sukuseuran varsinaiseksi jäseneksi voidaan hyväksyä jokainen 18 vuotta täyttänyt henkilö, joka isän tai äidin puolelta on sukuun kuuluva tai avioliiton kautta on siihen liittynyt.

Sukuseuraan voi liittyä ilmoittamalla puheenjohtajalle, hallituksen jäsenelle tai ilmoittamalla seuran internetsivulla olevalla lomakkeella osoite: www.naumaset.com. Sukuseuran jäsenmaksu on kahden vuoden toimikaudelta 25 €. Seuran tili-numero on: FI 85 5770 5320 0320 85. Jäsenmaksun päättää sukuseuran yleiskokous.

Seuran jäsenen alle 18 vuotias lapsi voi liittyä seuraan nuorisojäsenenä. Nuorisojäsen on vapaa jäsenmaksusta.